KOMISJONI OTSUS (EL) 22020/1804,

27. november 2020,

millega kehtestatakse ELi ökomärgise andmise kriteeriumid kuvaritele

(teatavaks tehtud numbri C(2020) 8156 all)

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2009. aasta määrust (EÜ) nr 66/2010 ELi ökomärgise kohta, ([1]) eriti selle artikli 8 lõiget 2,

olles pidanud nõu Euroopa Liidu ökomärgise komisjoniga

ning arvestades järgmist:

(1) Määruse (EÜ) nr 66/2010 kohaselt võib ELi ökomärgise anda toodetele, mille keskkonnamõju kogu olelusringi jooksul on väike.

(2) Määruses (EÜ) nr 66/2010 on sätestatud, et ELi ökomärgise andmise konkreetsed kriteeriumid kehtestatakse tooterühmade kaupa.

(3) Komisjoni otsusega 2009/300/EÜ ([2]) kehtestati kriteeriumid ning asjaomased hindamis- ja kontrollinõuded tooterühmale „telerid“. Nende kriteeriumide ja nõuete kehtivusaega pikendati komisjoni otsusega (EL) 2019/1134 ([3]) kuni 31. detsembrini 2020.

(4) Selleks et paremini kajastada tooterühma „telerid“ turu parimaid tavasid ja võtta arvesse vahepealset innovatsiooni, on asjakohane kehtestada kõnealuse tooterühma jaoks uued kriteeriumid.

(5) ELi ökomärgise toimivuse kontrolli käsitlevas 30. juuni 2017. aasta aruandes, ([4]) milles keskendutakse määruse (EÜ) nr 66/2010 rakendamise läbivaatamisele, jõuti järeldusele, et ELi ökomärgise jaoks on vaja luua strateegilisem lähenemisviis, ühendades vajaduse korral ka tihedalt seotud tooterühmi.

(6) Kooskõlas nende järeldustega ja pärast Euroopa Liidu ökomärgise komisjoniga konsulteerimist on asjakohane läbi vaadata tooterühma „telerid“ kriteeriumid, sealhulgas laiendada seda tooterühma nii, et see hõlmaks ka arvutikuvareid ja infoekraane, mis kuuluvad komisjoni määruse (EL) 2019/2021 ([5]) ja komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2019/2013 ([6]) kohaldamisalasse. Kohaldamisala laiendamise kajastamiseks on ka asjakohane panna tooterühma nimetuseks „kuvarid“.

([1]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 66/2010 ELi ökomärgise kohta (ELT L 27, 30.1.2010, lk 1).

([2]) Komisjoni 12. märtsi 2009. aasta otsus 2009/300/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse ökomärgise andmise muudetud ökoloogilised kriteeriumid teleritele (ELT L 82, 28.3.2009, lk 3).

([3]) Komisjoni 1. juuli 2019. aasta otsus (EL) 2019/1134, millega muudetakse otsust 2009/300/EÜ ja otsust (EL) 2015/2099 teatavatele toodetele ELi ökomärgise andmise ökoloogiliste kriteeriumide ning asjaomaste hindamis- ja kontrollinõuete kehtivusaja osas (ELT L 179, 3.7.2019, lk 25).

([4]) Komisjoni aruanne Euroopa Parlamendile ja nõukogule Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2009. aasta määruse (EÜ) nr 1221/2009 (organisatsioonide vabatahtliku osalemise kohta ühenduse keskkonnajuhtimis- ja -auditeerimissüsteemis (EMAS)) ning parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2009. aasta määruse (EÜ) nr 66/2010 (ELi ökomärgise kohta,) kohaldamise läbivaatamise kohta (COM(2017) 355).

([5]) Komisjoni 1. oktoobri 2019. aasta määrus (EL) 2019/2021, millega kehtestatakse kuvarite ökodisaini nõuded vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2009/125/EÜ, muudetakse komisjoni määrust (EÜ) nr 1275/2008 ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni määrus (EÜ) nr 642/2009 (ELT L 315, 5.12.2019, lk 241).

([6]) Komisjoni 11. märtsi 2019. aasta delegeeritud määrus (EL) 2019/2013, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2017/1369 seoses kuvarite energiamärgistusega ja tunnistatakse kehtetuks komisjoni delegeeritud määrus (EL) nr 1062/2010 (ELT L 315, 5.12.2019, lk 1).

(7) Uues ringmajanduse tegevuskavas puhtama ja konkurentsivõimelisema Euroopa nimel, [7] mis võeti vastu 11. märtsil 2020, on sätestatud, et ELi ökomärgise kriteeriumidesse hakatakse süstemaatilisemalt lisama vastupidavuse, ringlussevõetavuse ja ringlusmaterjalisisalduse nõudeid.

(8) Kuvareid käsitlevate ELi ökomärgise läbivaadatud kriteeriumide eesmärk on eelkõige edendada tooteid, mis on energiatõhusad, parandatavad ja lihtsalt lahtivõetavad (et hõlbustada toote kasuliku tööea lõpus selle ringlussevõtust tulenevate ressursside taaskasutamist), millel on vähemalt minimaalne ringlusmaterjalisisaldus ja mis võivad sisaldada ohtlikke aineid üksnes piiratud koguses.

(9) Tooterühma uued kriteeriumid ning asjaomased hindamis- ja kontrollinõuded peaksid kehtima kuni 31. detsembrini 2028, võttes arvesse selle tooterühma innovatsioonitsüklit.

(10) Õiguskindluse huvides tuleks otsus 2009/300/EÜ kehtetuks tunnistada.

(11) Nende tootjate jaoks, kelle toodetud teleritele on antud ELi ökomärgis vastavalt otsuses 2009/300/EÜ sätestatud kriteeriumidele, tuleks ette näha üleminekuperiood, et neil oleks piisavalt aega viia oma tooted vastavusse uute kriteeriumide ja nõuetega. Piiratud aja jooksul pärast käesoleva otsuse vastuvõtmist tuleks tootjatel lubada esitada taotlusi kas otsusega 2009/300/EÜ kehtestatud kriteeriumide või käesoleva otsusega kehtestatud uute kriteeriumide alusel. ELi ökomärgise kasutamise lube, mis on antud vastavalt vanas otsuses sätestatud kriteeriumidele hinnatud taotluse alusel, peaks saama kasutada 12 kuud alates käesoleva otsuse vastuvõtmise kuupäevast.

(12) Käesoleva otsusega ettenähtud meetmed on kooskõlas määruse (EÜ) nr 66/2010 artikli 16 kohaselt asutatud komitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Tooterühma „kuvarid“ kuuluvad telerid, arvutikuvarid ja digitaalsed infoekraanid.

Artikkel 2

Käesolevas otsuses kasutatakse järgmisi mõisteid:

1) „kuvar“ – ekraan ja sellega seotud elektroonikaseadised, mille peamine funktsioon on kuvada visuaalset teavet traadiga või traadita allikatest;

2) „digitaalne infoekraan“ – kuvar, mis on eelkõige ette nähtud kasutamiseks väljaspool kontorikeskkonda kohtades, kus seda peaks nägema palju inimesi. Seadmel peavad olema kõik järgmised omadused:

   a) kordumatu tunnuskood, mis võimaldab konkreetse kuvari poole pöörduda;

   b) funktsioon, mis takistab loata juurdepääsu kuvari seadetele ja kuvatavale kujutisele;

   c) võrguühendus (sisaldab kas traadiga või traadita liidest), et juhtida, jälgida või võtta vastu teavet eemal asuvast monoedastus- või multiedastusallikast, kuid mitte ringhäälinguallikast;

   d) seade on ette nähtud riputamiseks, alusele paigaldamiseks või füüsilise struktuuri külge kinnitamiseks nii, et seda näeks palju inimesi;

   e) ei sisalda tuunerit ringhäälingusignaali kuvamiseks;

3) „arvutikuvar“ – kuvar, mis on ette nähtud ühele isikule lähedalt vaatamiseks, näiteks töölaual;

4) „teler“ – kuvar, mis on eelkõige ette nähtud audiovisuaalsete signaalide kuvamiseks ja vastuvõtmiseks ning mis koosneb kuvarist ja ühest või mitmest tuunerist/vastuvõtjast;

5) „tuuner/vastuvõtja“ – elektroonikasõlm, mis tuvastab teleringhäälingusignaali, näiteks maapealse, digitaalse või satelliitsignaali, kuid mitte interneti üksikedastust, ning aitab valida TV-kanaleid võrgukanalite rühmade seast.

[7] Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Uus ringmajanduse tegevuskava. Puhtama ja konkurentsivõimelisema Euroopa nimel“ (COM(2020) 98 final).

Artikkel 3

Et tootele saaks määruse (EÜ) nr 66/2010 alusel anda tooterühma „kuvarid“ hõlmava ELi ökomärgise, peab see vastama käesoleva otsuse artikli 1 kohasele kõnealuse tooterühma määratlusele ning käesoleva otsuse lisas esitatud kriteeriumidele ning asjaomastele hindamis- ja kontrollinõuetele.

Artikkel 4

Tooterühmale „kuvarid“ kehtestatud ökoloogilised kriteeriumid ning asjaomased hindamis- ja kontrollinõuded kehtivad 31. detsembrini 2028.

Artikkel 5

Tooterühmale „kuvarid“ antakse halduseesmärkidel koodnumber „022“.

Artikkel 6

Otsus 2009/300/EÜ tunnistatakse kehtetuks.

Artikkel 7

1. Ilma et see piiraks artikli 6 kohaldamist, hinnatakse enne käesoleva otsuse vastuvõtmise kuupäeva esitatud taotlusi saada ELi ökomärgis otsuses 2009/300/EÜ määratletud tooterühmale „telerid“ kooskõlas otsuses 2009/300/EÜ sätestatud tingimustega.

2. Sellised tooterühma „telerid“ kuuluvatele toodetele ELi ökomärgise saamise taotlused, mis esitatakse käesoleva otsuse vastuvõtmise kuupäeval või kahe kuu jooksul alates sellest kuupäevast, võivad olla koostatud kas käesolevas otsuses või otsuses 2009/300/EÜ sätestatud kriteeriumide alusel. Kõnealuseid taotlusi hinnatakse vastavalt kriteeriumidele, mille alusel taotlus on koostatud.

3. Ökomärgist, mis on antud vastavalt otsuses 2009/300/EÜ esitatud kriteeriumidele hinnatud taotluse alusel, võib kasutada 12 kuud alates käesoleva otsuse vastuvõtmise kuupäevast.

Artikkel 8

Käesolev otsus on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 27. november 2020

Komisjoni nimel
komisjoni liige
Virginijus SINKEVIČIUS

LISA

Kuvaritele ELi ökomärgise andmise kriteeriumid

RAAMISTIK

Kriteeriumide eesmärgid

ELi ökomärgise kriteeriumid on mõeldud turu parima keskkonnatoimega kuvaritele. Kriteeriumid on seotud nende toodete olelusringi olulisima keskkonnamõjuga ja edendavad ringmajandust.

Täpsemalt on kriteeriumide eesmärk propageerida tooteid, mis on energiatõhusad, parandatavad ja lihtsalt demonteeritavad (et hõlbustada toote kasuliku tööea lõpus selle materjalide taaskasutamist), millel on vähemalt minimaalne ringlussevõetud materjali sisaldus ja mis võivad sisaldada ohtlikke aineid üksnes piiratud koguses.

Selleks nähakse kriteeriumidega ette:

— parima võimaliku energiatõhususe klassi nõue ja maksimaalne töörežiimis tarbitava energiakoguse piirmäär;

— toitehalduse nõuded;

— selliste toodete tunnustamine, milles on ohtlike ainete kasutamist piiratud;

— nõuded, mis tagavad vähemalt minimaalse tarbimisjärgselt ringlusse võetud plasti sisalduse;

— nõuded, millega tagatakse toote parandatavus tänu toote nõuetekohasele ehitusele ning parandamisjuhendi, -teabe ja varuosade olemasolule;

— toote olelusringi lõpu nõuetekohase haldamise nõuded, mille kohaselt tuleb esitada ringlussevõetavust suurendavat teavet, piirata eri materjalide kasutamist ja edendada lihtsalt demonteeritavaid tooteid;

— ettevõtja sotsiaalse vastutuse nõuded, mis hõlmavad töötingimusi tootmise ajal ning tina, tantaali, volframi ja kulla hankimist konflikti- ja riskipiirkondadest.

Selleks et võtta arvesse kuvarite korrektse kasutuse ja kõrvaldamise olulisust olelusringi mõju seisukohast, nähakse ette kasutusjuhendit ja tarbijateavet hõlmavad nõuded.

Kuvaritele ELi ökomärgise andmise kriteeriumid on järgmised.

1. Energiatarbimine

1.1. Energiasääst

1.2. Toitehaldus

2. Piiratud kasutusega ained

2.1. Keelatud või piirangutega lubatud ained

2.2. Fluoritud kasvuhoonegaaside heite vähendamine tarneahelas

3. Parandatavus ja müügigarantii

4. Olelusringi lõpu haldamine

4.1. Materjalide valik ja ringlussevõetavust suurendav teave

4.2. Demonteerimise ja ringlussevõtuga arvestav disain

5. Ettevõtja sotsiaalne vastutus

5.1. Töötingimused tootmise ajal

5.2. Konfliktivabade mineraalide hankimine

6. Teabekriteeriumid

6.1. Kasutajateave

6.2. Ökomärgisel esitatav teave

Hindamine ja kontroll. *Iga kriteeriumi puhul on esitatud üksikasjalikud hindamis- ja kontrollinõuded.*

Kui taotlejalt nõutakse kõnealustele kriteeriumidele vastavuse tõendamiseks kinnituste, dokumentide, analüüside, katseprotokollide või muude tõendite esitamist, võivad need pärineda vastavalt vajadusele kas taotlejalt, tema tarnija(te)lt ja/või nende tarnija(te)lt (jne).

Pädevad asutused tunnustavad eelistatavalt kinnitusi, mille on välja andnud asjakohase ühtlustatud standardi kohaselt akrediteeritud katse- ja kalibreerimislaborid, ning kontrollimist, mille on teinud asjakohase ühtlustatud standardi kohaselt akrediteeritud asutused, kes kontrollivad tooteid, protsesse ja teenuseid.

Vajaduse korral võib kasutada ka kriteeriumides esitamata katsemeetodeid, kui taotlust hindav pädev asutus aktsepteerib nende samaväärsust.

Pädev asutus võib kriteeriumide täitmise kontrollimiseks vajaduse korral nõuda ka lisadokumente ja teha sõltumatuid kontrolle või käia kohal.

ELi ökomärgise saanud toodetega seotud tarnijate ja tootmiskohtade muutumisest tuleb teavitada pädevaid asutusi, lisades teabe, mis võimaldab kontrollida jätkuvat kriteeriumidele vastavust.

Eeltingimusena peab kuvar vastama kõigile toote turustamise riigis kohaldatavatele õiguslikele nõuetele. Taotleja peab kinnitama toote vastavust sellele nõudele.

Kasutatakse järgmisi mõisteid:

1) „heleduse automaatne reguleerimine“ – automaatne mehhanism, mis aktiveerituna reguleerib kuvari heledust kuvari esiküljele langeva valguse alusel;

2) „vaikevalik“ – mõiste on seotud konkreetse seadistusega ja tähendab mingi erisuse seadistust, mis määratakse kindlaks tehases ja mis toimib, kui klient toodet esimest korda kasutab, või pärast tehaseseadistuse taastamise funktsiooni kasutamist, kui toode seda võimaldab;

3) „demonteerimisetapp“ – toiming, mis lõpeb mõne osa eemaldamise või tööriista vahetamisega;

4) „kiirkäivitus“ – täiustatud taasaktiveerimisfunktsioon, mille abil on võimalik viia seade sisselülitatud olekusse kiiremini kui tavalise taasaktiveerimisfunktsiooniga;

5) „laiendatud heledusvahemikuga (HDR)“ – meetod kuvatava kujutise kontrastsuse suurendamiseks, kasutades videomaterjali loomise käigus genereeritud metaandmeid, mida kuvari juhtimissüsteemid tõlgendavad, et tekitada kontrastsus ja värvipalett, mida inimese silm tajub tõetruumana kui see, mis saavutatakse HDRiga mitte ühilduvate kuvaritega;

6) „LCD“ – vedelkristallkuvar;

7) „Heledus“ – konkreetses suunas kiirguva valguse tugevuse fotomeetriline väärtus pindalaühiku kohta, väljendatuna kandelates ruutmeetri kohta (cd/m^2). Kuvari heleduse subjektiivseks kajastamiseks kasutatakse tihti mõistet „paistvus“;

8) „tavakonfiguratsioon või kodukonfiguratsioon, tavarežiim või (televiisorite puhul) kodurežiim“ – kuvari seadistus, mida tootja soovitab lõppkasutajale esialgse seadistamise menüüs, või kuvari ettenähtud kasutuseks mõeldud tehaseseseadistus. See peab tagama lõppkasutajale optimaalse kvaliteedi tüüpilises kodu- või kontorikeskkonnas. Tavakonfiguratsioon on olukord, milles mõõdetakse väljalülitatud oleku, ooterežiimi, võrguühendusega ooterežiimi ja sisselülitatud oleku (deklareeritud) väärtused;

9) „sisselülitatud seisund või aktiivseisund“ – seisund, mille korral on kuvar ühendatud toiteallikaga, aktiveeritud ja täidab üht või mitut kuvamisfunktsiooni;

10) „omandiõigusega kaitstud vahendid“ – vahendid, mida üldsusele ei müüda või mille õiglastel, mõistlikel ja mittediskrimineerivatel tingimustel litsentsimiseks ei ole patenti;

11) „ringlussevõetavu“s – toote omadus, mis võimaldab seda olelusringi lõpus praeguste tavade kohaselt ringlusse võtta;

12) „varuosad“ – komponendid või koosted/sõlmed, mis võivad rikki minna ja/või mida võib olla toote kasuliku tööea jooksul vaja välja vahetada (teised osad, mille tööiga ületab tavaliselt toote tüüpilist kasutusiga, ei ole varuosad);

13) „UHD“ – kuvari võime võtta vastu UHD-signaali (määratlus Rahvusvahelise Telekommunikatsiooni Liidu soovituses BT.2020) ning kuvada seda resolutsiooniga 3840 × 2160 (UHD-4K) ja 7680 × 4320 (UHD-8K).

ELi ÖKOMÄRGISE KRITEERIUMID

Kriteerium 1. Energiatarbimine

1.1. **Energiasääst**

a) Kuvarid peavad vastama vähemalt järgmiste komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2019/2013 II lisas esitatud energiatõhususe klasside energiatõhususe indeksitele.

2021. aasta 31. märtsini:

i) telerid – energiatõhususe klass E (UHD ja suurema resolutsiooniga telerite puhul F);

ii) arvutikuvarid – energiatõhususe klass D (UHD ja suurema resolutsiooniga arvutikuvarite puhul F);

iii) digitaalsed infoekraanid – energiatõhususe klass F.

Pärast 2021. aasta 31. märtsi:

Üks kahest konkreetse resolutsiooni ja kuvariliigi (teler, arvutikuvar või infoekraan) parimast energiatõhususe klassist, mille puhul on ELi ökomärgise taotluse esitamise kuupäevaks/kuupäeval määruse (EL) 2017/1369 ([1]) artiklis 12 määratletud tooteandmebaasis ([2]) registreeritud mudelid.

Märkus.: Kui märgis on välja antud, peab taotleja märgise kehtivusaja jooksul vähemalt iga kahe aasta järel tõendama vastavust ühele kahest parimast energiatõhususe klassist, mille puhul on olemas registreeritud mudelid ([1]).

b) Maksimaalne sisselülitatud oleku energiatarve tavakonfiguratsiooniga ≤ 64 W (digitaalsete infoekraanide UHD- ja suurema resolutsiooni puhul 125 W).

Hindamine ja kontroll. *Nõudega a seoses peab taotleja esitama kuvari kohta katseprotokolli, milles on määruse (EL) 2019/2013 IV lisas sätestatud mõõtmismeetoditega ja tingimustel saadud tulemused. Lisaks tuleb esitada tõendid EPRELi andmebaasi parimate klasside kohta (koos olemasolevate mudelitega, mis võimaldavad määrata kuvamudeli eraldusvõime ja tüübi) taotluse esitamise kuupäeval ja vähemalt iga kahe aasta järel märgise kehtivusaja jooksul. Nõudega b seoses peab taotleja esitama kuvari kohta katseprotokolli, milles on määruse (EL) 2019/2021 III lisa punktides 1 ja 2 sätestatud mõõtmismeetoditega ja tingimustel saadud tulemused.*

Märkus.: HDRiga kuvarite sisselülitatud oleku energiatarbimise vastavust nõuetele a ja b mõõdetakse tavakonfiguratsioonis ja tavapärases heledusvahemikus (SDR).

1.2. **Toitehaldus**

a) Heleduse käsijuhtimine. Kasutaja peab saama kuvari taustvalgustuse intensiivsust ise reguleerida.

b) Heleduse automaatne reguleerimine. Heleduse automaatreguleerimisega kuvaril peab määruse (EL) 2019/2021 II lisas (punkti B alapunkt 1) kirjeldatud näitaja $P_{measured}$ väärtus olema kvalifitseerumiseks 10 % väiksem.

c) Kiirkäivituse funktsioon. Kui on lubatud kiirkäivituse funktsioon (kui seadmel selline erisus on), peab seade vaikevalikuna hiljemalt kaks tundi pärast kasutaja viimast toimingut lülituma automaatselt tagasi ooterežiimi või välja.

Hindamine ja kontroll. *Taotleja esitab kinnituse, et teele pandud seadmel on eespool nimetatud toitehaldusseadistus.*

([1]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. juuli 2017. aasta määrus (EL) 2017/1369, millega kehtestatakse energiamärgistuse raamistik ning tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2010/30/EL (ELT L 198, 28.7.2017, lk 1).

([2]) https://ec.europa.eu/info/energy-climate-change-environment/standards-tools-and-labels/products-labelling-rules-and-requirements/energy-label-and-ecodesign/product-database_en.

Nõudega b seoses peab taotleja esitama kuvari kohta katseprotokolli, millest on näha kirjeldatud tingimustele vastavust. Tulemused peavad olema saadud määruse (EL) 2019/2021 III lisas sätestatud mõõtmismeetoditega.

Nõude c jaoks esitab taotleja tootedokumentatsiooni asjaomased osad.

Kriteerium 2. Piiratud kasutusega ained

2.1. **Keelatud või piirangutega lubatud ained**

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1907/2006 ([3]) artikli 59 kohaselt määratletud ainete või määrusega (EÜ) nr 1272/2008 ([4]) kehtestatud klassifitseerimiskriteeriumidele vastavate ainete või segude esinemine tootes või selle konkreetsetes alakoostudes ja komponentides on tabelis 1 loetletud ohuklasside, kategooriate ja nendega seotud ohulausekoodide rühmade puhul piiratud vastavalt kriteeriumi 2.1. allkriteeriumidele a ja c. Siinse kriteeriumiga seoses on tabelis 1 esitatud kandidaatainete loetellu kuuluvad väga ohtlikud ained (VOAd), ohuklassid, kategooriad ja asjaomased ohulausekoodid. Allkriteerium 2.1. b) konkreetsete ohtlike ainete esinemise piirangud

Tabel 1

Kandidaatainete loetellu kuuluvate väga ohtlike ainete ohuklasside, kategooriate ja asjaomaste ohulausekoodide rühmad

1. rühma ohud
— Ained, mis on väga ohtlike ainete kandidaatloetelus — Kategooria 1A või 1B kantserogeensed, mutageensed ja/või reproduktiivtoksilised ained (CMR): H340, H350, H350i, H360, H360F, H360D, H360FD, H360Fd, H360Df
2. rühma ohud
— 2. kategooria CMR: H341, H351, H361f, H361d, H361fd, H362 — 1. kategooria mürgisus vesikeskkonnale: H400, H410 — 1. ja 2. kategooria äge mürgisus: H300, H310, H330 — 1. kategooria mürgisus sissehingamisel: H304 — 1. kategooria mürgisus sihtelundi suhtes: H370, H372
3. rühma ohud
— 2., 3. ja 4. kategooria mürgisus vesikeskkonnale: H411, H412, H413 — 3. kategooria äge mürgisus: H301, H311, H331, EUH070 — 2. kategooria mürgisus sihtelundi suhtes: H371, H373

2.1.a. *Väga ohtlike ainete piirang*

Tootesse ei tohi olla tahtlikult lisatud määruse (EÜ) nr 1907/2006 artiklis 57 sätestatud kriteeriumidele vastavaid, artiklis 59 kirjeldatud korras tuvastatud ohtlikkusega ja väga ohtlike kandidaatainete loetellu arvatud aineid üle 0,10 massiprotsendi. Sama piirang kehtib ka tabelis 2 loetletud alakoostude suhtes. Sellest nõudest erandeid ei tehta.

([3]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1907/2006, mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist (REACH) ning millega asutatakse Euroopa Kemikaaliamet, muudetakse direktiivi 1999/45/EÜ ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EMÜ) nr 793/93 ja komisjoni määrus (EÜ) nr 1488/94 ning samuti nõukogu direktiiv 76/769/EMÜ ja komisjoni direktiivid 91/155/EMÜ, 93/67/EMÜ, 93/105/EÜ ja 2000/21/EÜ (ELT L 396, 30.12.2006, lk 1).

([4]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2008. aasta määrus (EÜ) nr 1272/2008, mis käsitleb ainete ja segude klassifitseerimist, märgistamist ja pakendamist ning millega muudetakse direktiive 67/548/EMÜ ja 1999/45/EÜ ja tunnistatakse need kehtetuks ning muudetakse määrust (EÜ) nr 1907/2006 (ELT L 353, 31.12.2008, lk 1).

Tabel 2

Alakoostud ja komponendid, millele kohaldatakse kriteeriumi 2.1.a

Trükkplaadid (trükkplaadid, elektroonikadetailidega täidetud emaplaadid, toiteplaadid (toiteplokid) ja moodulplaadid) >10 cm^2
Elektrijuhtmestik/kaablid (koostena)
Välised kaablid (toitejuhe (alalis- ja vahelduvvoolu jaoks), (modemikaabel ja võrgukaabel), HDMI-kaabel ja RCA-kaabel)
Korpus (tagakaas, esikaas (soonvõru) ja jalg)
Puldi korpus
LED-taustvalgustus (LED-maatriksid)

Kui taotleja edastab selle nõude loetletud alakoostude ja komponentide tarnijatele, võib ta REACHi kandidaatloetelu eelkontrollida standardi IEC 62474 kohase deklareeritavate ainete loetelu ([5]) alusel. Kontrollimine seisneb ainete tootes esinemise tõenäosuse kindlakstegemises.

Hindamine ja kontroll. *Taotleja peab täitma kinnituse selle kohta, et tabelis 2 loetletud toodetes ja alakoostudes ei ole väga ohtlikke aineid lubatust rohkem. Kinnitus peab olema kooskõlas ECHA avaldatud kandidaatloetelu ([6])värskeima versiooniga. Kui kinnituses toetutakse kandidaatloetelu eelkontrollile standardi IEC 62474 alusel, peab taotleja esitama ka kontrollnimekirja, mis on edastatud alakoostude tarnijatele. Standardi IEC 62474 kohase deklareeritavate ainete loetelu versioon, mida on kasutatud, peab vastama kandidaatloetelu viimasele versioonile.*

Kinnitused võib pädevale asutusele esitada ka mõni taotleja tarneahela tarnija.

2.1.b. *Piirangud konkreetsete ainete esinemise kohta*

Tabelis 3 nimetatud ohtlikke aineid ei tohi tahtlikult lisada nimetatud alakoostudesse ega komponentidesse lubatust rohkem.

Tabel 3

Piirangud ainete kasutamisele alakoostudes ja komponentides

Ainerühm	Piirangu kohaldamisala (ained ja alakoostud/komponendid)	Sisalduse piirnormid (kui asjakohane)
i) Metalljoodis ja metallist kontaktelemendid	Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2011/65/EL ([1]) kohane erand 8b *kaadmiumi kasutamise kohta elektrikontaktides* ei ole lubatud.	0,01 massiprotsenti *Analüüsimeetod:* IEC 62321-5
ii) Polümeersed stabilisaatorid, värvained ja saasteained	*Välistes kaablites* ei tohi olla järgmisi 1. ja 2. rühma ohtude hulka klassifitseeritud tinaorgaanilistest ühenditest stabilisaatoreid: dibutüültinaoksiid; dibutüültinadiatsetaat; dibutüültinadilauraat; dibutüültinamaleaat; dioktüültinaoksiid; dioktüültinadilauraat.	–

([5]) Rahvusvaheline Elektrotehnikakomisjon (IEC), IEC 62474: Material declaration for products of and for the electrotechnical industry [Elektrotehnikatööstuse ja selle jaoks mõeldud toodete materjalideklaratsioon], http://std.iec.ch/iec62474.

([6]) ECHA, Candidate List of substances of very high concern for Authorisation [autoriseerimisele kuuluvate väga ohtlike ainete kandidaatainete loetelu], http://www.echa.europa.eu/et/candidate-list-table.

	Kuvari korpus ei tohi sisaldada järgmisi värvaineid: Asovärvid, mis võivad lõhustuda määruse (EÜ) nr 1907/2006 8. liites loetletud kantserogeenseteks arüülamiinideks, ja/või värvainetena kasutatavad ühendid, mis kuuluvad standardi IEC 62474 deklareeritavate ainete loetellu.	–
	1. ja 2. rühma ohtude hulka klassifitseeritud polütsükliliste aromaatsete süsivesinike (PAHid) sisaldus peab järgmiste komponentide plastist või tehiskummist välispindades jääma alla individuaalsete ja summaarsete piirnormide: *välised kaablid;* *puldi korpus;* *puldi kummiosad.* Kontrollitakse järgmiste polütsükliliste aromaatsete süsivesinike esinemist ja kogust: *määrusega (EÜ) nr 1907/2006 piiratud PAHd:* benso[a]püreen; benso[e]püreen; benso[a]antratseen; krüseen; benso[b]fluoranteen; benso[j]fluoranteen; benso[k]fluoranteen; dibenso[a,h]antratseen. Muud PAHid, mille suhtes kehtivad piiranguid: atsenafteen; atsenaftüleen; antratseen; benso[ghi]perüleen; fluoranteen; fluoreen; indeno(1,2,3-cd)püreen; naftaleen; fenantreen; püreen.	Iga määruse (EÜ) nr 1907/2006 kohaselt piiratud PAHi sisalduse piirnorm on 1 mg/kg. Nende 18 loetletud PAHi kogusisalduse piirnorm ei tohi olla üle 10 mg/kg. *Analüüsimeetod:* AfPS GS 2014:01 PAK.
iii) Biotsiidid	*Puldi korpuses ja kummiosades* ei tohi olla antibakteriaalseid biotsiide.	–
iv) Elavhõbe taustavalgustuslampides	Direktiivi 2011/65/EL kohane erand 3 elavhõbeda kasutamise kohta *külmkatoodiga luminofoorlampides ja välise elektroodiga luminofoorlampides (CCFL- ja EEFL-lambid)* ei ole lubatud.	–
v) Klaasi selitusained	LCD-kuvarite klaasi ja ekraanikatteklaasi tootmisel ei tohi kasutada arseeni ega selle ühendeid.	0,0050 massiprotsenti

vi) Klooritud ühendeid sisaldavad plastid	Üle 25 g kaaluvad plastosad ei tohi sisaldada klooritud polümeere. Märkus. Selle konkreetse alamnõude seisukohalt ei ole plastist kaabliümbris plastosa.	–
vii) ftalaadid	Diisononüülftalaati (DINP) ja diisodetsüülftalaati (DIDP) ei tohi kasutada välistes toitekaablites.	–

([1]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2011. aasta direktiiv 2011/65/EL teatavate ohtlike ainete kasutamise piiramise kohta elektri- ja elektroonikaseadmetes (ELT L 174, 1.7.2011, lk 88).

Hindamine ja kontroll. *Taotleja esitab nõuetele vastavuse kinnituse ja katseprotokollid vastavalt tabelile 3. Kui nõutakse katseprotokolli esitamist, peab see esitamise ajal kehtima asjaomase tootemudeli ja kõigi sellega seotud tarnijate kohta. Kui samasuguse tehnilise kirjeldusega alakoostud või komponendid on pärit mitmelt eri tarnijalt, tehakse katsed vajaduse korral iga tarnija osadega. Eespool nimetatud kinnitused/katseprotokollid võib pädevatele asutustele esitada ka mõni taotleja tarnija.*

2.1.c. *Määruse (EÜ) nr 1272/2008 kohaselt klassifitseeritud ainete piirangud*

Leegiaeglusteid ja plastifikaatoreid, millele on määratud mõni tabelis 1 esitatud ohuklass, kategooria ja ohulausekood, ei tohi tahtlikult lisada määruse (EÜ) nr 1272/2008 tabelis 4 esitatud alakoostudele ega komponentidele 0,10 massiprotsenti ega enam.

Tabel 4

Alakoostud ja komponendid, millele kohaldatakse kriteeriumi 2.1.c

Leegiaeglusteid sisaldavad osad
— Trükkplaadid — Välised kaablid — Kuvari korpus
Plastifikaatoreid sisaldavad osad
— Välised kaablid — Sisemine elektrijuhtmestik — Kuvari korpus

Ohtlike leegiaeglustite ja plastifikaatorite kasutamise erandid

Tabelis 1 loetletud ohuklasside, kategooriate ja ohulausekoodide alla klassifitseerimise kriteeriumidele vastavate leegiaeglustite ja plastifikaatorite kasutamisel tehakse erand kriteeriumi 2.1.c nõuetest leegiaeglustitele ja plastifikaatoritele, mis vastavad tabelis 5 esitatud tingimustele.

Tabel 5

Määruse (EÜ) nr 1272/2008 kohaselt klassifitseeritud ainete piirangute erandid ja erandi kohaldamise tingimused

Aine/segu liik	Millele kohaldatakse	Erandi alla kuuluvad ohuklassid, kategooriad ja ohulausekoodid ning erandi tingimused
Leegiaeglustid	Trükkplaadid	3. rühma ohtude hulka liigitatud leegiaeglustite ja tetrabromobisfenool A (2. rühmas) kasutamisele kohaldatakse erandit.
	Välised kaablid	Leegiaeglusti, selle sünergisti, mis on liigitatud 3. rühma, ja antimontrioksiidi (Sb_2O_3), mis on liigitatud 2. rühma, kasutamisele kohaldatakse erandit.

	Kuvari korpus	2. ja 3. rühma ohtude hulka liigitatud leegiaeglustite ja nende sünergistide kasutamisele kohaldatakse erandit.
Plastifikaatorid	Välised kaablid, sisemine juhtmestik ja kuvari korpus	3. rühma ohtude hulka klassifitseeritud plastifikaatorite kasutamisele on tehtud erand.

Hindamine ja kontroll. *Taotleja esitab kriteeriumile 2.1.c vastavuse kinnituse. Sellele tuleb lisada tabelis 4 nimetatud alakoostudes ja komponentides kasutatud leegiaeglustite, plastifikaatorite, metall-lisandite ja pinnakattevahendite loetelu koos ohutuskaardiga, mis kinnitab nende ohuklassi või selle puudumist.*

Tabelis 5 loetletud ainete ja segude kohta, mis on saanud erandi, peab taotleja esitama erandi tingimuste täidetuse tõendid. Kui tuleb esitada katseprotokoll, peab see olema toodetava mudeli kohta avalduse esitamise ajal kehtiv.

Eespool nimetatud kinnitused/katseprotokollid võib pädevatele asutustele esitada ka mõni taotleja tarnija.

2.2. **Tarneahela fluoritud kasvuhoonegaaside heite vähendamine**

Taotleja kogub oma LCD-kuvarite tarnijatelt kokku järgmise teabe, mis tõendab tootmise kasvuhoonegaaside heite vähendamise meetmeid (sh paigaldatud vähendamissüsteemide tulemuslikkust):

a) milliseid fluoritud kasvuhoonegaase kasutatakse ja milliste heidet vähendatakse;

b) fluoritud KHGde tekitamise intensiivsus (kg CO_2-ekvivalent toodetud lameekraaniga (klaasmaatriks) kuvarite m^2 kohta) kõigis tootmiskohtades viimasel aastal;

c) iga fluoritud kasvuhoonegaasi jaoks paigaldatud vähendamissüsteemi hävitamis- või eemaldamistõhusus.

Hindamine ja kontroll. *Taotleja esitab kuvaritarnijatelt saadud eeltoodud teavet sisaldavad lisadokumendid pädevale asutusele. Dokumendid võib pädevatele asutustele esitada ka mõni taotleja tarneahela tarnija.*

Kriteerium 3. Parandatavus ja müügigarantii

a) Parandamist võimaldav ehitus.

i) Kuvarite järgmistele komponentidele peab lihtsalt ligi pääsema ja need peavad olema vahetatavad kaubandusvõrgus saadaolevate tööriistadega (nt kruvikeeraja, spaatel, näpitstangid, pintsetid):

— ekraani koost ja leed-taustvalgustuslamp;

— jalad;

— toite- ja juhtimisahela trükkplaadid.

ii) kuvari tagakaane kinnitamiseks ei tohi kasutada liimi, mille eemaldamiseks on vaja kuumust või kemikaale;

iii) korpuse osades ei ole elektroonikasõlmi, mida ei saa eemaldada kaubandusvõrgus pakutavate tööriistadega.

b) Parandamisjuhend. Taotleja koostab selged lahtivõtu- ja parandamisjuhised (nt paberil, elektrooniliselt või videona) ning teeb need avalikult tasuta kättesaadavaks, et toote saaks oluliste komponentide või osade uuendamise või parandamise jaoks vajalikuks asendamiseks lahti võtta seda kahjustamata.

c) Parandamisteenused/-teave. Kasutusjuhendis või tootja veebisaidil peab olema kasutajatele mõeldud teave selle kohta, kus tegeletakse kuvari parandamise ja hooldusega (sh kontaktandmed ja varuosade soovituslikud tootjahinnad). Punktis e nimetatud garantiiajal võib see hõlmata vaid taotleja volitatud teenusepakkujaid.

d) Varuosade kättesaadavus. Taotleja tagab, et originaalvaruosad või tagasiühilduvad varuosad (punkti a alapunktis i nimetatud varuosad) ja määruse (EL) 2019/2021 II lisa (punkti D materjalide tõhususe nõuded alapunkti 5 alapunkt A varuosade kättesaadavus) kohased varuosad on üldsusele kättesaadavad vähemalt kaheksa aastat pärast mudeli tootmise lõppu.

e) Müügigarantii. Ilma et see mõjutaks müüja riiklikke juriidilisi kohustusi, mis on seotud seadusest tuleneva ja müügigarantiiga, annab taotleja lisatasuta vähemalt kolme aasta pikkuse müügigarantii, mille jooksul ta tagab toote vastavuse müügilepingule. Garantii hõlmab hooldusle pingut, mille raames pakutakse tarbijale võimalust, et tootele tullakse järele ja see saadetakse tagasi, kui kohapeal parandada ei saa.

f) Teavet parandamise, varuosade ja müügigarantii kohta antakse taotluse korral ka puudega inimestele sobival kujul, järgides direktiivis (EL) 2019/882 sätestatud ligipääsetavusnõudeid.

Hindamine ja kontroll. *Taotleja esitab pädevale asutusele kinnituse, et toode vastab neile nõuetele. Lisaks peab taotleja esitama:*

a) *koostejoonise, kus on näha, kuidas korpuse osad, raam ning elektri- ja elektroonikasõlmed tootes kokku käivad;*

b) *müügigarantii;*

c) *parandamisjuhendi;*

d) *kasutusjuhendi;*

e) *volitatud varuosamüüjate avaliku nimekirja.*

Kriteerium 4. Olelusringi lõpu haldamine

4.1. Materjalide valik ja ringlussevõetavust suurendav teave

a) *Plasti ringlussevõetavus*

i) Üle 25 g kaaluvad osad peavad olema tehtud ühest polümeerist, polümeerisegust või sulamist, mis on ringlussevõetav.

ii) Kasutatud värvid ja pinnakatted ei tohi oluliselt kahjustada neist komponentidest ringlussevõtul valmistatava plastmaterjali vastupidavust katsetamisel standardi ISO 180 [1] või samaväärsete nõuete kohaselt.

iii) Plastist kaitsekatted ei tohi sisaldada neisse sulatatud või neile liimitud metalli, kui seda ei saa eemaldada kaubandusvõrgust saadavate tööriistadega.

iv) Leegiaeglusteid sisaldavad korpused, kaitsekatted ja soonvõrud peavad olema ringlussevõetavad.

Märkus [1]: Oluliseks kahjustamiseks loetakse selle kriteeriumi puhul ringlussevõetud vaigu Izod' löögisitkuse vähenemist sälguga teimikul standardi ISO 180 kohase katse põhjal > 25 %.

b) Ringlussevõtmist hõlbustav teave

1. Üle 25 g kaaluvad plastosad tuleb märgistada kooskõlas standarditega EN ISO 11469 ja EN ISO 1043 (jaotised 1 ja 4). Üle 100 g kaaluvate plastosade märgistus peab olema piisavalt suur ja nähtavas kohas, et see oleks lihtsalt äratuntav.

Siinse nõude puhul kehtivad komisjoni määruse (EL) 2019/2021 II lisas (punkti D alapunkt 2) sätestatud erandid.

2. Taotleja teeb jäätmeettevõtjatele oma veebisaidil tasuta kättesaadavaks teabe toote demonteerimise ja materjali kättesaamise kohta. See peaks hõlmama vähemalt järgmist: a) tootejoonis, millel on näidatud leegiaeglusteid sisaldavate plastkomponentide asukohad; b) mürgiseid või eksotoksilisi aineid sisaldavate komponentide asukohad.

c) *Ringlussevõetud materjalide sisaldus*

Kogu tootes sisalduvast plastist (v.a trükkplaadid) peab olema tarbimisjärgselt ringlussevõetud plasti keskmiselt vähemalt 10 massiprotsenti. Kui tootes on ringlussevõetud materjale üle 25 %, võib sellekohase teksti esitada ökomärgisele lisatud tekstiväljal (vt kriteerium 6.2). Seda alakriteeriumi ei kohaldata metallkorpusega toodetele.

Hindamine ja kontroll. *Taotleja peab esitama pädevale asutusele kirjalikult või audiovisuaalselt kuvari koostejoonise. Selles tuleb näidata ära üle 25 g kaaluvad plastosad koos nende kaalu, polümeerse koostise ning standardite ISO 11469 ja ISO 1043 kohase märgistusega. Märgistuse mõõtmed ja asukoht peavad olema joonisel näidatud ning erandite korral tuleb esitada tehnilised põhjendused.*

Taotleja esitab jäätmeettevõtjatele toote demonteerimist ja materjali kättesaamist käsitleva olemasoleva teabe ja annab teada, millisel veebisaidil see on avaldatud.

Taotleja tõendab ringlussevõetavust, esitades tõendid selle kohta, et plastmaterjalid ei mõjuta ei üksinda ega koos pärast ümbertöötlemist saadud plasti tehnilisi omadusi nii, et neid ei saa uuesti elektroonikatoodetes kasutada. See võiks hõlmata järgmist:

— *plasti ringlussevõtmisega tegeleva kogenud isiku või lubatud töötlemise koha käitaja kinnitus vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2008/98/EÜ ([7])artiklile 23;*

— *plasti ringlussevõtmisega tegeleva kogenud isiku või sõltumatu labori analüüsitulemused;*

— *ELi kohta käiv retsenseeritud tehniline kirjandus.*

Taotleja tagab tarbimisjärgselt ringlusse võetud materjali puhul kolmandate isikute tehtava kontrollimise ja jälgitavuse. Kontrollimise abimaterjalina võiks kasutada EuCertPlasti või samaväärse sertimissüsteemi ringlussevõtjaserte.

4.2. **Demonteerimise ja ringlussevõtuga arvestav disain**

a) Järgmisi olulisi osi peab saama käsitsi demonteerida üks isik (st korraga ei ole vaja avada mitut kiirühendust), kasutades laialdases kasutuses ja kaubandusvõrgus saadaolevaid tööriistu (nt tangid, kruvikeeraja, lõikeriistad ja haamrid, mis on määratletud standardites ISO 5742, ISO 1174 ja ISO 15601):

   i) trükkplaadid (üle 10 cm^2);

   ii) kelmetransistorid (TFT) (üle 100 cm^2) ja kilejuhid;

   iii) polümetüülmetakrülaadist (PMMA) plaatvalgusjuht.

b) Vähemalt *üht* järgmistest komponentidest peab samuti saama käsitsi demonteerida, kasutades kaubandusvõrgus saadaolevaid levinud tööriistu:

   i) LED taustvalgustus;

   ii) kõlarimagnetid (vähemalt 25-tollistel kuvaritel);

   iii) kõvaketas (nutiseadmel).

Hindamine ja kontroll. *Taotleja esitab järgmised dokumendid:*

katseprotokoll, kus on kirjas punktis a loetletud ja punktist b valitud komponentide demonteerimise toimingute järjestus (sh konkreetsete demonteerimisetappide täpne kirjeldus), tööriistad ja kord.

Kriteerium 5. Ettevõtja sotsiaalne vastutus

5.1. **Töötingimused tootmise ajal**

Võttes arvesse Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) kolmepoolset deklaratsiooni rahvusvaheliste ettevõtete ja sotsiaalpoliitika põhimõtete kohta, ÜRO algatust Global Compact (2. sammas), ÜRO äritegevuse ja inimõiguste juhtpõhimõtteid ning OECD suuniseid rahvusvahelistele ettevõtetele, laseb taotleja kolmandatel isikutel teha kohapealsele auditile tugineva kontrollimise, kas toote lõplikus koostetehases on järgitud ILO põhikonventsioonide ja allpool loetletud lisasätete põhimõtteid.

([7]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. novembri 2008. aasta direktiiv 2008/98/EÜ, mis käsitleb jäätmeid ja millega tunnistatakse kehtetuks teatud direktiivid (ELT L 312, 22.11.2008, lk 3).

ILO põhikonventsioonid

a) Lapstööjõud:

   i) vanuse alammäära konventsioon, 1973 (nr 138);

   ii) lapsele sobimatu töö konventsioon, 1999 (nr 182).

b) Sunniviisiline ja kohustuslik töö:

   i) sunniviisilise töö konventsioon, 1930 (nr 29) ja sunniviisilise töö konventsiooni 2014. aasta protokoll;

   ii) sunniviisilise töö kaotamise konventsioon, 1957 (nr 105).

c) Ühinemisvabadus ja kollektiivläbirääkimiste õigus:

   i) ühinemisvabaduse ja organiseerumisõiguse kaitse konventsioon, 1948 (nr 87);

   ii) organiseerumisõiguse ja kollektiivläbirääkimiste konventsioon, 1949 (nr 98).

d) Diskrimineerimine:

   i) võrdse töötasu konventsioon, 1951 (nr 100);

   ii) diskrimineerimisevastane (tööhõives ja töökohtadel) konventsioon (nr 111).

Lisasätted

a) Tööaeg:

   i) ILO tööstusettevõtete tööaja konventsioon, 1919 (nr 1).

b) Tasustamine:

   i) ILO miinimumpalga kindlaksmääramise konventsioon, 1970 (nr 131);

   ii) äraelamist võimaldav töötasu. Taotleja tagab, et tavapärase (kuni 48-tunnise) töönädala eest makstav palk (v.a maksud, preemiad, päevarahad ja ületunnitasud) on piisav töötaja ja neljaliikmelise pere põhivajaduste (eluase, energia, toit, rõivad, tervishoid, haridus, joogivesi, lastehoid ja transport) rahuldamiseks ning osa sellest jääb vabaks kasutamiseks. Rakendamist tuleks auditeerida lähtudes SA8000 ([8]) suunistest tasustamise kohta.

c) Tervis ja ohutus:

   i) ILO kemikaalide tööl kasutamise ohutust käsitlev konventsioon, 1990 (nr 170);

   ii) ILO töötervishoiu ja -ohutuse konventsioon, 1981 (nr 155).

Kohtades, kus ühinemisvabaduse ja kollektiivläbirääkimiste õigus on seadusega piiratud, ei keela ettevõte töötajatel luua alternatiivseid mehhanisme, kuidas oma muredest rääkida ning oma töö- ja värbamistingimustega seotud õigusi kaitsta. Samuti peab äriühing tunnustama töötajate õiguspäraseid ühinguid, millega ta saab pidada dialoogi töökohta puudutavates küsimustes.

Audit hõlmab konsulteerimist tegevuskohta ümbritsevates kohalikes piirkondades tegutsevate väliste valdkonnast sõltumatute huvirühmadega (sh ametiühingute, kogukondlike organisatsioonide, vabaühenduste ja tööhõivespetsialistidega). Asjalik konsulteerimine peab toimuma vähemalt kahe allrühma kahe sidusrühmaga.

ELi ökomärgise kehtivuse ajal peab taotleja avaldama internetis auditite koondtulemused ja peamised tähelepanekud (sh a. kui palju on toimunud iga töötajaõiguse ning töötervishoiu ja tööohutuse standardi rikkumisi ja kui rasked need on olnud; b. parandusmeetmete ehk ennetamise strateegia; c. korduvrikkumiste algpõhjuste hinnang, mis on saadud sidusrühmadega konsulteerimise käigus – kellega konsulteeriti, milliseid teemasid tõstatati, kuidas see mõjutas parandusmeetmete kava), et sellest huvitatud tarbijad saaksid veenduda nende toimumises.

Hindamine ja kontroll. *Kirjeldatud nõuetele vastavuse tõendamiseks esitab taotleja oma käitumisjuhendi, mis peab olema kooskõlas eelnimetatud sätetega, ning seda tõendavad auditiaruanded iga ökomärgistatava mudeli lõppkoostetehase kohta ning lisab neile lingi veebilehele, kus saab tutvuda tulemuste ja tähelepanekutega.*

([8]) Social Accountability International, *Social Accountability 8000 International Standard*, http://www.sa-intl.org.

Kolmandate isikute kohapealseid auditeid peavad tegema kas audiitorid, kes on kvalifitseeritud hindama tootmiskohtade vastavust sotsiaalsetele standarditele või käitumisjuhenditele või avalik-õigusliku asutuse määratud tööinspektor(id), kui tegemist on riigiga, kes on ratifitseerinud ILO 1947. aasta konventsiooni töötingimuste järelevalve kohta (nr 81) ja kus ILO andmetel on toimiv riiklik töötingimuste järelevalve süsteem, mis hõlmab eespool nimetatud valdkondi. ([9])

Aktsepteeritakse kehtivaid tõendeid, mis on välja antud loetletud ILO põhikonventsioonide põhimõtete järgimist ning tööaega, töötasu, tervist, ohutust ja väliste sidusrühmadega konsulteerimist käsitlevate lisasätete täitmist (kas koos või eraldi) kontrollivate kolmandate isikute tegevuse tulemusena. Nimetatud tõendid ei tohi olla üle 12 kuu vanad.

5.2. **Konfliktivabade mineraalide hankimine**

Taotleja toetab tina, tantaali, volframi ja nende maakide ning kulla vastutustundlikku hankimist konflikti- ja riskipiirkondadest ning teeb selleks järgmist:

i) rakendab hoolsuskohustuse meetmeid kooskõlas konflikti- ja riskipiirkondadest pärit mineraalide vastutustundlikke tarneahelaid käsitlevate OECD hoolsuskohustuse suunistega ning

ii) edendab konflikti- ja riskipiirkondades vastutustundlikku mineraalide tootmist ja kauplemist nimetatud mineraalidega, kasutades neid toote komponentides kooskõlas OECD juhenditega.

Hindamine ja kontroll. *Taotleja kinnitab, et need nõuded on täidetud, ja esitab järgmise lisateabe:*

— *aruanne, milles kirjeldatakse hoolsuskohustuse meetmeid nelja nimetatud mineraali tarneahelas. Aktsepteeritakse ka selliseid lisadokumente nagu vastavussertifikaadid, mis on välja antud Euroopa Liidu kava raames.*

— *Nimetatud mineraale sisaldavad komponendid ja nende tarnijad ning tarneahelas vastutustundlikuks hankimiseks kasutatud süsteem või projekt.*

Kriteerium 6. Teave

6.1. **Kasutajateave**

Tootel peab müümise ajal olema kaasas kasutajateave, kus on nõuanded ka selle kohta, kuidas toodet keskkonna seisukohalt korrektselt kasutada ja kõrvaldada.

Toote pakendil ja/või tootega kaasas olevas dokumentatsioonis peavad olema kontaktandmed (telefon ja/või e-post) ning viide internetis saadavale teabele nende tarbijate jaoks, kellel on kuvari kasutamise või kõrvaldamise kohta küsimusi või vaja nõu. Selline teave peab sisaldama vähemalt alljärgnevat (kui asjakohane):

a) energiatarbimine: energiatõhususe klass vastavalt delegeeritud määrusele (EL) 2019/2013. iga režiimi maksimaalne energiatarve; samuti seadme energiasäästurežiimis kasutamise juhised ning teave selle kohta, et energiatõhusus vähendab elektritarbimist ja säästab seega tänu väiksemale elektriarvele raha;

b) järgmised energiatarbimise vähendamise juhised:

   i) toote elektriühenduse katkestamine või nupust väljalülitamine vähendab energiakasutust (peaaegu) nullini;

   ii) kui kuvar on ooteolekus, väheneb energiatarbimine, kuid mitte olematuks;

   iii) arvutikuvari ekraanisäästja võib takistada kuvaril madalama energiatarbega režiimile minekut, kui arvutit ei kasutata; niisiis võib kuvari ekraanisäästja kasutamise keelamine vähendada energiatarbimist;

   iv) pidage meeles, et kiirkäivituse funktsioon võib nõuda tavalisest enam energiat;

   v) pange tähele, et kuvarisse lõimitud funktsioonid, nagu digitaalse signaali vastuvõtmine (maapealne digitelevisioon) või kõvakettale salvestamine, võivad aidata energiatarbimist vähendada, kui neid kasutades ei ole välist seadet enam vaja;

c) võrku ühendatavus: võrguühenduse keelamise juhised;

d) täieliku väljalülitamise lüliti asukoht;

e) teave selle kohta, et pikem kasutusiga vähendab üldist keskkonnamõju;

([9]) Vt ILO NORMLEX (http://www.ilo.org/dyn/normlex/en) ja lisasuunised kasutusjuhendis.

f) järgmine teave selle kohta, kuidas pikendada toote kasutusiga:

   i) arusaadavad toote lahtivõtmise ja parandamise juhised, et toote saaks oluliste komponentide või osade uuendamise või parandamise jaoks vajalikuks asendamiseks lahti võtta seda kahjustamata;

   ii) toote professionaalse parandamise ja hoolduse kohad (kontaktandmetega);

g) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2012/19/EL kooskõlas olevad juhised toote kasutusea lõpus selle nõuetekohaseks kõrvaldamiseks kas jäätmejaamas või jaemüüjate tagasivõtusüsteemide kaudu;

h) teave tootele ELi ökomärgise andmise kohta, selle tähenduse lühiselgitus ja viide veebisaidile http://www.ecolabel.eu, kust saab lisateavet;

i) kõikides kasutus-/parandamisjuhendites tuleks kasutada ringlussevõetud materjali ning need ei tohi sisaldada klooriga valgendatud paberit; ressursisäästu otstarbel tuleks eelistada juhendite avaldamist internetis.

Hindamine ja kontroll. *Taotleja peab kinnitama pädevale asutusele toote vastavust kirjeldatud nõuetele ning esitama kasutus- ja parandamisjuhendi veebiversiooni lingi või pabereksemplari.*

6.2. **ELi ökomärgisel esitatav teave**

Kui lisatakse valikuline tekstiväljaga ökomärgis, tuleb sellel esitada järgmine tekst:

a) suur energiatõhusus;

b) ohtlike ainete sisaldus piiratud;

c) lihtsalt parandatav ja ringlussevõetav;

d) (kui ringlussevõetud plasti on kogu plastist üle 25 %) sisaldab xy % tarbimisjärgselt ringlusse võetud plasti.

Taotleja järgib ELi ökomärgise logo nõuetekohase kasutamise juhiseid, mis on esitatud ELi ökomärgise logo suunistes:

http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/documents/logo_guidelines.pdf

Hindamine ja kontroll. *Taotleja esitab selle kriteeriumi täitmise kinnituse, mida toetab suure resolutsiooniga pilt tootepakendist, millel on selgelt näha märgis, registreerimis-/loanumber ning (kui asjakohane) märgisega koos esitada lubatud laused.*